

sindstilstand og de oplysninger, som lægen støtter opfyldelsen af enten farligheds- eller behandlingskriteriet på. Kravene til korrekt fremgangsmåde er ikke opfyldt, hvis lægen udfærdiger erklæringen alene på grundlag af observationer, som den pågældende tidligere måtte have foretaget i forbindelse med undersøgelse af patienten i anden anledning. Der kræves en aktual undersøgelse foretaget med henblik på indlæggelsen.

For at sikre en reel to-læge-prøvelse af tvangsindlæggelsens berettigelse, må den attestudstedende læge (den indlæggende læge) ikke være ansat på det psykiatriske sygehus eller den psykiatriske afdeling, hvor tvangsindlæggelse skal finde sted.

Selve den praktiske gennemførelse af en tvangsindlæggelse er efter forslaget henlagt til politiet. Politimesteren underskriver tvangsindlæggelsespapirerne som rekvirer og påser i den forbindelse, om betingelserne for tvangsindlæggelse er opfyldt, herunder at den rette fremgangsmåde er fulgt, og at lægeerklæringen indeholder de fornødne oplysninger som grundlag for tvangsindlæggelsen. Hvis der er særlig anledning hertil, vil politimesteren efter omstændighederne også kunne foretage en vurdering af, om kravene til farlighedsindikation er til stede.

For at undgå at tvangsindlæggelse foretages på grundlag af en lægeundersøgelse, der ikke er aktuell, foreslås en bestemmelse i § 7, stk. 3, hvorefter der ved tvangsindlæggelse på farlighedsindikation, der ifølge sin karakter nødvendigvis må ske hurtigt, højst må gå 24 timer fra undersøgelsens foretagelse og til gennemførelsen af tvangsindlæggelsen. Ved tvangsindlæggelse på behandlingsindikation foreslås en frist på 7 dage. Overholdes de anførte frister ikke, må der i givet fald foretages en ny lægeundersøgelse og udfærdiges et nyt sæt tvangsindlæggelsespapirer.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 2, er det overlægen på den modtagende afdeling, der træffer den endelige afgørelse om, hvorvidt patienten skal modtages som tvangsindlagt. Overlægen er ikke bundet af det skøn, som den indlæggende læge og i et vist omfang politiet har udøvet.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger under pkt. 3.2.5. og til betænkning nr. 1109/1987, side 52-56.

Th § 10

Den foreslåede bestemmelse regulerer adgangen til at tvangstilbageholde, det vil sige nægte udskrivning af en patient, der er indlagt på en psykiatriske afdeling. Tvangstilbageholdelse kan kun ske,

hvis de materielle betingelser i § 5 er opfyldt, herunder navnlig at patienten er sindssyg eller befinder sig i en tilstand, der ganske må ligestilles hermed, ligesom enten farligheds- eller behandlingskriteriet samtidig skal være opfyldt. Hvis betingelserne for tvangstilbageholdelse er opfyldt, har overlægen pligt til at nægte udskrivning.

Ikke kun tvangsindlagte patienter, men også patienter, der frivilligt har ladet sig indlægge, vil kunne tilbageholdes mod deres vilje, hvis betingelserne herfor er til stede.

Overførsel af en psykiatrisk patient til en lukket afdeling sidestilles med en tvangstilbageholdelse, hvis patienten protesterer mod overførslen. Dette indebærer, at en sådan tvangsmæssig overførsel kun kan finde sted, hvis betingelserne i § 5 er opfyldt.

Lovforslagets § 10, stk. 3, 1. punktum indeholder en regel om, at overlægen skal tage stilling til en anmodning om udskrivning og meddele patienten sin afgørelse snarest muligt og senest inden 24 timer efter begæringens fremsættelse. Reglen gælder ikke kun for patientens første udskrivningsbegæring, men også i tilfælde, hvor patienten tidligere har fået afslag på en anmodning om udskrivning og på ny fremsætter anmodning herom, hvilket patienten har fri adgang til.

Hvis overlægen afslår at imødekomme udskrivningsbegæringen, foreligger der en tvangstilbageholdelse. En patientrådgiver skal derfor beskikkes, hvis patienten ikke allerede har fået beskikket en sådan, f.eks. i kraft af forudgående tvangsindlæggelse eller tidligere etableret tvangstilbageholdelse.

I § 10, stk. 3, 2. punktum, foreslås en særregel, der alene tager sigte på den situation, at en tvangsindlagt patient begærer sig udskrevet inden for det første døgn efter tvangsindlæggelsen. I den situation vil det være nødvendigt at indrømme overlægen en vis observationstid, der er længere end 24 timer, for at tage stilling til, om den tvangsindlagte skal tilbageholdes. Fristen foreslås fastsat til 48 timer regnet fra tvangsindlæggelsen. Er det forsvarligt at udøve skønnet hurtigere, f.eks. i tilfælde hvor overlægen kender patienten i forvejen, skal dette dog gøres, således at ingen tilbageholdes længere end nødvendigt.

Der henvises i øvrigt til betænkning nr. 1109/1987, side 56-60.

Th § 11

Efter lovforslagets § 11 skal en frihedsberøvelse straks bringes til ophør, når de materielle betingelser for frihedsberøvelse efter § 5 ikke længere er